

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY**

**Szkoły Podstawowej
we Wrzeńnicy**

Rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.** w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej); (art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26) (art. 84 ust. 1–3 oraz ust. 5 ustawy Prawo oświatowe);
- Karta Nauczyciela;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

WPROWADZENIE

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Kluczową rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca – czyli nauczyciel.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zachowania ryzykowne - różne nieprawidłowe zachowania ucznia niebezpieczne zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego, jak i dla jego otoczenia społecznego (K. Ostaszewski, 2003).

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i zaburzeń:

- zaburzona struktura rodziny
- wysoki poziom lęku i niepokoju,
- słaba odporność na frustrację
- niepowodzenia szkolne
- słabe więzi nauczycieli z uczniami
- anonimowość uczniów
- łatwy dostęp do środków odurzających

Z tego względu ważne jest, by dostrzegać w życiu dziecka występowanie czynników sprzyjających zachowaniom problemowym, oraz reagować i tym samym zapobiegać dalszemu kumulowaniu się ryzyka.

Czynniki chroniące – cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność jednostki na działanie czynników ryzyka. Najważniejsze czynniki chroniące:

- silna więź z rodzicami
- jasne zasady zachowania
- zainteresowanie nauką szkolną
- regularne praktyki religijne
- wsparcie rówieśników przestrzegających wartości i zasad zachowania
- przynależność do pozytywnej grupy
- konstruktywna aktywność mediów

Profilaktyka w szkole jest działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów.

WSTĘP

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Tworzy on spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Wychowawcy klas realizują zadania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym na godzinach z wychowawcą, a nauczyciele - na zajęciach edukacyjnych. Program powstał w oparciu o obserwacje, ankiety, konsultacje z rodzicami, nauczycielami, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

ROZDZIAŁ I

Misja szkoły

„ Nasza szkoła oknem na świat”

Każdego dnia wspólnie pracujemy na sukces naszych uczniów i zadowolenie rodziców, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

2. Wizja Szkoły Podstawowej we Wrześnicy

Nasza szkoła jest przyjazna uczniom i pracownikom. Dobro naszego ucznia i jego rozwój jest wspólną troską nauczycieli, rodziców i samego ucznia.

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania z jego dorobku naukowego i kulturowego. Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno.

3. Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej we Wrześnicy jest Polakiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym świecie oraz:

- jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
- przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
- potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
- potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
- zgodnie współpracuje z innymi;
- jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka;
- jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
- rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych;
- potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych.

ROZDZIAŁ II

Zadania Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Cele wychowania i profilaktyki

Cel główny:

Wyrównywanie szans wszystkich uczniów poprzez dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

3. Diagnoza sytuacji wychowawczej i profilaktycznej

Nasza szkoła – Szkoła Podstawowa we Wrześnicy w obecnym roku szkolnym liczy 8 oddziałów (klas I-VIII).

Systematycznie każdego roku przeprowadzana jest ewaluacja problemowa oraz diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole. Na podstawie:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- ankiet dot. diagnozy potrzeb rozwojowych, w tym czynników ryzyka oraz czynników chroniących,
- wniosków i analiz z pracy zespołów klasowych, zespołów przedmiotowych,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2017/2018,
- spostrzeżeń i uwag wychowawców na temat klas,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika,
- sprawozdań semestralnych i końcowych opracowanych przez wychowawców.

W wyniku analiz wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. Zadbać, by wszyscy uczniowie i rodzice zapoznali się z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły.
2. Realizować działania wybranego, rekomendowanego programu profilaktyki uniwersalnej.
3. Kształcić tolerancję i przyjazne relacje między uczniami. Podkreślać wagę zasad i norm społecznych oraz wyjaśniać różnicę pomiędzy skarżeniem, a informowaniem o wyrządzonej krzywdzie.

4. W dalszym ciągu dostarczać uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze).

5. Nadal prowadzić działania z zakresu cyberprzemocy, zagrożeń płynących z Internetu (uzależnienie, udostępnianie danych, kradzież danych, spotkania z nieznajomymi).

- W szkole uczniowie zapoznają się z negatywnym wpływem szkodliwych substancji dla zdrowia.
- W szkole podejmowane są działania wychowawczo-profilaktyczne, które mają zapobiegać zagrożeniom dotyczącym nadużywania substancji psychoaktywnych.
- W dalszym ciągu, poprzez programy profilaktyczne oraz pogadanki z wychowawcami i pedagogiem szkolnym, należy informować uczniów o konsekwencjach sięgania po alkohol, papierosy i środki odurzające.
- Należy położyć nacisk na uświadamianie rodziców i uczniów odnośnie szkodliwości napojów energetycznych.
- Cały czas należy wykształcać wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji oraz odpowiedzialności za ich skutki.
- Należy edukować nauczycieli i rodziców pod kątem rozpoznawania nowych sposobów odurzania się i używanych w tym celu przedmiotów popularnych wśród nastolatków.
- W działania wychowawczo-profilaktyczne należy włączyć edukowanie uczniów i rodziców nt. kultury spędzania czasu wolnego.

Oczekiwania rodziców, uczniów nauczycieli wobec szkoły:

- szkoła bez agresji,
- pomagająca uczniom z problemami,
- bez nałogów,
- traktująca uczniów z szacunkiem,
- dająca dobrą podstawę do dalszego kształcenia,
- wyrozumiali nauczyciele,
- organizująca wycieczki szkolne, klasowe oraz dyskoteki,
- wykorzystująca TIK,
- organizujące różne zajęcia pozalekcyjne,
- przestrzegająca praw ucznia, praw dziecka, praw nauczyciela i praw pracownika szkoły,
- integrująca środowisko.

4. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- realizują działania wybranego, rekomendowanego programu profilaktyki uniwersalnej,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z obowiązującymi w szkole dokumentami i procedurami, zwyczajami i tradycjami,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

W realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoła współpracuje z różnymi instytucjami m.in.: KPP w Sławnie, PSSE w Sławnie i PPPP w Sławnie.

ROZDZIAŁ III

TREŚCI I ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE W KLASACH I-III

Obszary działań:

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna.
2. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych.
3. Relacje – kształtowanie postaw społecznych.
4. Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.

Obszar	Zadania i sposób realizacji w klasach I - III	Odpowiedzialny
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	<p>Działania promujące zdrowie. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Rozgrywki sportowe dla klas I-III, Dzień Sportu. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych.</p> <p>Prowadzenie zajęć w ramach gddd - innowacje, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową (ścieżka zdrowia, rajdy piesze, ścieżki rowerowe). Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele wychowania fizycznego, dyrektor szkoły, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście.</p>
	<p>Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Realizowanie wybranego w szkole programu profilaktycznego.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog, rodzice, pielęgniarka, specjaliści.</p>

	<p>Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów. Zajęcia logopedyczne. Zajęcia socjoterapeutyczne. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach sukcesu i porażki.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, rodzice, specjaliści.</p>
	<p>Zasady prawidłowego odżywiania się. Realizowanie programów m.in.: "Program dla szkół", Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia. Profilaktyka otyłości.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, rodzice.</p>
	<p>Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Organizowanie konkursów o tematyce zdrowotnej. Dzień Sportu. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Wycieczki szkolne.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, wf, rodzice.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. Propagowanie akcji ekologicznych, społecznych np. „Sadzenie roślin”, „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>SFERA SPOŁECZNA</p>	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog.</p>
	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog.</p>

	<p>Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych i szkolnych (np. Dzień Babci, Dzień Matki). Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych: zbiórka książek, przyborów szkolnych, zabawek, odzieży dla najbardziej potrzebujących.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, rodzice.</p>
	<p>Realizowanie programu profilaktycznego np. „RAZEM BEZ ZŁOŚCI” – przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, pokazanie dzieciom, jak mogą radzić sobie w trudnych sytuacjach oraz uczenie umiejętności zgodnej pracy i zabawy w grupie.</p>	<p>Specjaliści, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny.</p>
	<p>Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Wyróżnianie uczniów o wysokiej kulturze osobistej poprzez nadanie im tytułu „Klasowego Ambasadora Kultury” i „Szkolnego Ambasadora Kultury”.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog, rodzice.</p>
	<p>Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog, rodzice, przedstawiciel policji.</p>

	<p>Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów w zeszytach zachowań agresywnych.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel biblioteki, pedagog, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.</p>
	<p>Podjęcie działań w zakresie samorządności uczniów. Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbalność o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Współpraca ze Szkolnym Rzecznikiem Praw Ucznia. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.</p>
	<p>Współpraca z rodzicami. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Pedagogizacja rodziców. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, Rada Rodziców.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA</p>	<p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel bibliotekarz, specjaliści, zaproszeni goście.</p>

	społeczność.	
	<p>Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. I-III (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie. Wystawa książek o tematyce patriotycznej w Bibliotece Szkolnej. Spotkania czytelnicze. Patriotyczne uroczystości środowiskowe i szkolne.</p>	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej we współpracy z pozostałymi n-lami.
	<p>Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych, - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem, - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. <p>Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Opieka nad miejscami pamięci narodowej.</p> <p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Organizowanie lekcji muzealnych, wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i miejskich. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.</p>	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	<p>Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach</p>	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,

	codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.	nauczyciele przedmiotów.
	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie i słuchanie. Zachęcanie rodziców do akcji „Narodowe czytanie”, „Cała Polska czyta dzieciom”. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Organizowanie wyjść na lekcje czytelnicze do gminnej biblioteki. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel bibliotekarz.
	Zainteresowanie uczniów historią szkoły, cyklicznymi wydarzeniami szkolnymi i sukcesami uczniów.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.
	Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice, nauczyciele przedmiotów.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice, pracownicy policji i innych służb
	Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami poprzez wykorzystanie bajek terapeutycznych i literatury dla dzieci. Odczytywanie fragmentów książek, omawianie sytuacji bohaterów. Zachęcanie do sięgania po odpowiednią literaturę.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel biblioteki, nauczyciele świetlicy, pedagog.
	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje	Nauczyciele edukacji

	<p>wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.</p>	<p>wczesnoszkolnej, pedagog, nauczyciele przedmiotów.</p>
	<p>Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły. Realizacja programów: "Bezpieczna droga do szkoły", „Przyjaciele Gryfusia”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych uczniów, znajomość regulaminów klasopracowni, boiska szkolnego, placu zabaw, biblioteki, świetlicy. Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć szkolnych, wycieczek, wyjść poza teren szkoły, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. Dyżury nauczycielskie.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice, pracownicy policji.</p>
	<p>Bezpieczeństwo poza szkołą. Realizacja programów: „Przyjaciele Gryfusia”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”. Bezpieczne spędzanie ferii zimowych oraz wakacji - pogadanki, metody aktywne, ćwiczenia praktyczne, dyskusje, codzienne rozmowy.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice, pracownicy policji.</p>
	<p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Znajomość regulaminów obowiązujących na basenie. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbny alarm przeciwpożarowy.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrekcja, inspektor bhp.</p>
	<p>Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w szkole. Zapewnienie stałej opieki nauczyciela prowadzącego. Wsparcie psychologa i pedagoga szkolnego. Objęcie dzieci opieką świetlicy przygotowanej specjalnie pod kątem wymagań dzieci sześciolatków. Realizacja specjalnego programu adaptacyjnego dla uczniów klasy I.</p>	<p>Pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pracownik</p>

	Pedagogizacja rodziców pod kątem motywacji do uczenia się kształtowania dojrzałości emocjonalnej dzieci.	Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, socjoterapeutycznych, logopedycznych– dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni za organizację zajęć specjalistycznych.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.	Nauczyciele informatyki, Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy policji i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
	Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, rodzice, pracownicy policji.
	Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	Pracownicy WOPR, Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog.
	Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Nigdy nie sięgaj sam po leki.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,

	<p>Czy zawsze mogę spróbować tego, czym poczęstuje mnie kolega, koleżanka lub osoba obca? Realizacja programu edukacji antynikotynowej dla uczniów klas I – III „Nie pal przy mnie proszę”.</p>	<p>nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice.</p>
	<p>Działalność opiekuńcza szkoły. Realizacja przez szkołę zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach PPP. Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi GOPS. Integracja zespołów klasowych. Motywowanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Korygowanie wad postawy, wymowy. Dostosowanie ławek do wzrostu dzieci.</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, nauczyciele świetlicy, logopeda, zespoły klasowe.</p>

TREŚCI I ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE W KLASACH IV-VIII

Obszary działań:

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna.
2. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych.
3. Relacje – kształtowanie postaw społecznych.
4. Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.

Obszar	Zadania i sposób realizacji w szkole zadania w klasach IV - VIII	Odpowiedzialni
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	Działania promujące zdrowie. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Organizowanie Dnia/Tygodnia Sportu. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową (rajdy piesze i rowerowe). Dbalność o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog szkolny, rodzice, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście.
	Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań	Wychowawcy, rodzice, nauczyciele wychowania fizycznego, specjaliści.

	<p>prozdrowotnych. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.</p>	
	<p>Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych, socjoterapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, specjaliści, rodzice.</p>
	<p>Zasady prawidłowego odżywiania się. Realizowanie programów m.in. „Program dla szkół”. Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia, profilaktyka otyłości.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA</p>	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>

	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Babci, Dzień Matki). Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych: zbiórka książek, przyborów szkolnych, zabawek, odzieży dla najbardziej potrzebujących.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>

	<p>Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Babci, Dzień Matki). Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych wolontariatu.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Realizowanie programu profilaktycznego np. „NASZE UCZUCIA” – rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania własnych uczuć a przede wszystkim radzenia sobie z agresją, uczuciami złości i trudnościami wieku dziecięcego.</p>	<p>Specjaliści, wychowawcy, pedagog.</p>
	<p>Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Wyróżnianie uczniów o wysokiej kulturze osobistej poprzez nadanie im tytułu „Klasowego Ambasadora Kultury” i „Szkolnego Ambasadora Kultury”.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, przedstawiciel policji.</p>

	<p>Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów w zeszycie zachowań agresywnych.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.</p>
	<p>Podjęmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna,). Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbłość o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Współpraca ze Szkolnym Rzecznikiem Praw Ucznia. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.</p>
	<p>Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego. Udzielanie pomocy uczniom w osiąganiu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny, - Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona), - Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybranego zawodu, - Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, - Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy, - Wyrabianie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy, - Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań, - Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele - specjaliści, przedstawiciele zawodów.</p>

	<p>możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.</p> <p>Współpraca z rodzicami. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Pedagogizacja rodziców. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.</p>	
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p> <p>SFERA DUCHOWA</p>	<p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. <p>Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych, prowadzenie kroniki szkoły. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Lekcje muzealne, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i miejskich. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>

	społeczność.	
	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Udział uczniów w konkursach: Szkolny konkurs na kartkę urodzinową i życzenia dla Polski, projekty z historii np. album „Wybitni Polacy” – portrety twórców niepodległości kl. IV-VIII. Tworzenie przez uczniów prezentacji multimedialnych o tematyce historycznej kl. IV-VIII. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. IV-VIII (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie). Przygotowanie gazetki ściennej „Polacy dla Niepodległej”. Wystawa książek o tematyce patriotycznej w Bibliotece Szkolnej.	Nauczyciele historii nauczyciele przedmiotów i wychowawcy, pedagog.
	Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie i słuchanie. Zachęcanie rodziców do akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Organizowanie wyjść na lekcje czytelnicze do biblioteki szkolnej i gminnej. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	Zainteresowanie uczniów historią szkoły, cyklicznymi wydarzeniami szkolnymi i sukcesami uczniów. Oglądanie kronik szkolnych, strony internetowej szkoły.	Wychowawcy.

	<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>SFERA PSYCHICZNA</p>	<p>Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pracownicy policji.
	<p>Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna w celu przeciwdziałania narkomanii. Poprzez programy profilaktyczne oraz pogadanki z wychowawcami, psychologiem i pedagogiem szkolnym należy informować uczniów o konsekwencjach sięgania po alkohol, papierosy i środki odurzające. Należy również położyć nacisk na uświadamianie rodziców i uczniów odnośnie szkodliwości napoi energetycznych, papierosów. Cały czas należy kształcić wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji oraz odpowiedzialności za ich skutki. Należy edukować nauczycieli i rodziców pod kątem rozpoznawania nowych sposobów odurzania się i używanych w tym celu przedmiotów popularnych wśród nastolatków, która pomoże zwiększyć ich czujność.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog, specjaliści, pracownicy policji.
	<p>Profilaktyka uzależnień – dostarczenie wiedzy o uzależnieniach od psychoaktywnych substancji chemicznych takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń, leki psychotropowe. Uświadomienie ryzyka, jakie ponosi młody człowiek sięgając po używki. Przygotowanie młodzieży do świadomego wyboru w</p>	Specjaliści, wychowawcy, pedagog.

	<p> sprawach dotyczących środków uzależniających. Pokazanie uzależnienia jako problemu rodziny. Pokazanie skutecznych sposobów odmawiania picia alkoholu w trudnych sytuacjach.</p>	
	<p>Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog.</p>
	<p>Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog, specjaliści.</p>
	<p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbné alarmy przeciwpożarowy.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, dyrekcja, inspektor bhp.</p>
	<p>Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, socjoterapeutycznych, logopedycznych i gimnastyki korekcyjnej – dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi GOPS. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjnych oraz zajęciach wyrównawczych. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni za organizację zajęć specjalistycznych.</p>

	<p>Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Szkolenie dla rodziców dotyczące zagrożeń i przepisów prawnych związanych z cyberprzemocą.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy policji i poradni psychologiczno-pedagogicznej.</p>
	<p>Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu „Akcja Dzień Bezpiecznego Internetu”. Organizacja kół rozwijających zainteresowania informatyczne uczniów. Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
	<p>Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pracownicy policji.</p>
	<p>Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć lekcyjnych. Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.</p>	<p>Pracownicy WOPR, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.</p>
	<p>Znajomość prawa. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, pracownicy policji.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>Wychowawcy, doradca zawodowy.</p>

	<p>Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Nigdy nie sięgaj sam po leki. Czy zawsze mogę spróbować tego, czym poczęstuje mnie kolega, koleżanka lub osoba obca? Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.</p>
--	--	--

ROZDZIAŁ IV

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja programu, w celu modyfikacji i podnoszenia jego skuteczności, będzie przeprowadzona głównie w oparciu o:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ponadto w szkole zostanie przeprowadzona diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego.

Program może być modyfikowany w miarę potrzeb i wpływu propozycji zagadnień do modyfikacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej we Wrześnicy został uchwalony 25 września 2019 r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną oraz uzyskał pozytywną opinię Samorządu Uczniowskiego.

.....
/ podpis przewodniczącego Rady Rodziców/

.....
/podpis przewodniczącego SU/

.....
/podpis Dyrektora Szkoły/